

Formålet med ændringen er at foretage en præcisering af nogle centrale ophavsretlige begreber på baggrund af infosoc-direktivet.

Ifølge infosoc-direktivets art. 3 skal ophavsmænd have eneret til trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden, herunder tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til værkerne på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Med det sidste sigtes navnlig til interaktive internet-transmissioner og lign. Begrebet overføring til almenheden er en oversættelse af det engelske begreb »communication to the public«.

Begrebet overføring til almenheden er ikke nævnt i den gældende danske ophavsretslov. Her anvendes i § 2, stk. 3, nr. 3, begrebet offentlig fremførelse. Fremførelsesbegrebet i den gældende lov er bredt. Det omfatter ikke alene fremførelse af værker for en tilstedeværende kreds af personer (fx koncerter og anden liveoptræden), men også enhver form for overføring til almenheden, herunder interaktiv brug af værker via internettet og udsendelse af værker i radio og tv; netop udsendelse i radio og fjernsyn er i dag nævnt i lovteksten som et eksempel på fremførelse. I den danske tekst til Bernerkonventionen (1971-udgaven, som Danmark er bundet af) er »communication to the public« i art. 11 oversat til overføring til almenheden; i konventionen omfatter begrebet dog ikke udsendelse i radio og tv (»broadcasting«).

Selv om det ikke er strengt nødvendigt at introducere begrebet overføring til almenheden i den danske ophavsretslov, finder Kulturministeriet det mest hensigtsmæssigt at gennemføre direktivets art. 3 med en ordlyd, der ligger så tæt som muligt op ad direktivteksten. Der indføres således et nyt begreb i ophavsretsloven, men ikke en ny retstilstand.

Lovteknisk foreslås det at slette referencen til udsendelse i radio og fjernsyn i § 2, stk. 3, nr. 3, og i stedet at samle de beføjelser, der indgår i eneretten til overføring til almenheden, i en ny bestemmelse i stk. 4, nr. 1. I denne bestemmelse nævnes herefter to *eksempler* på beføjelser, der indgår i overføringsretten, nemlig dels udsendelse i radio og fjernsyn, dels tilrådighedsstillelse af værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til værkerne på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Eksemplerne er ikke udtømmende; e-mails (elektronisk post) henhører fx ligeledes under begrebet overføring.

Visse former for offentlig fremførelse kan ikke karakteriseres som en trådbunden eller trådløs overføring af værker til almenheden. I så fald følger eneretten direkte af § 2, stk. 3, nr. 3. I de fleste tilfælde vil det i praksis ikke spille nogen rolle, om en fremførelse

omfattes af begrebet overføring eller ej. Infosoc-direktivet omfatter imidlertid – ud over retten til eksemplar fremstilling og spredning – alene retten til overføring til almenheden, men ikke andre former for offentlig fremførelse. Overføringsbegrebet skal således fortolkes i overensstemmelse med direktivet.

I betragtning nr. 23 i direktivets præambel er der følgende fortolkningsbidrag til begrebet eneret til overføring til almenheden: »Denne ret skal opfattes bredt som omfattende enhver overføring til den del af almenheden, som ikke befinder sig på det sted, hvorfra overføringen finder sted. Denne ret omfatter enhver sådan form for trådbunden eller trådløs transmission eller retransmission af et værk til almenheden, herunder udsendelse i radio og fjernsyn. Denne ret bør dog ikke omfatte andre handlinger«.

Det kan herefter lægges til grund, at overføring forudsætter et distanceelement. Live-fremførelse for et tilstedeværende publikum og traditionel filmforevisning i en biograf må således betragtes som en direkte offentlig fremførelse, ikke overføring. Det samme gælder gengivelse af radio- og tv-udsendelser i butikker og restauranter m.v. samt gengivelse af værker på computerskærme på fx biblioteker; i tilfælde af brug på stedet er der således ikke dén fornødne distance, der ligger i præambelens ord »ikke befinder sig på sted, hvorfra overføringen finder sted«. Transmitter inden for den samme bygning kan dog betragtes som en overføring.

Eftersom lovændringen er af lovteknisk karakter, får introduktionen af begrebet overføring til almenheden ikke betydning for eksisterende kontrakter.

Begrebet tilrådighedsstillelse i den foreslåede lovtæst er en oversættelse af det engelske begreb »making available«. Dette begreb omfatter »interaktive bestillingstransmissioner«, jf. direktivets betragtning nr. 25. Hermed sigtes til on demand-tjenester og andre former for interaktiv kommunikation via internet-hjemmesider (fx video on demand), mobiltelefoner osv. Det afgørende er, om den enkelte person selv kan bestemme, hvor og hvornår han eller hun ønsker adgang til det materiale, der stilles til rådighed via en overføring. Fremførelse for et tilstedeværende publikum er ikke overføring og omfattes derfor ikke af begrebet tilrådighedsstillelse. Er betingelsen om »individuelt valgt sted og tidspunkt« ikke opfyldt, kan bruget evt. karakteriseres som en anden form for overføring til almenheden.

Direktivets betragtning nr. 27 fastslår, at den »blotte tilrådighedsstillelse af fysiske faciliteter, der muliggør eller bevirker overføring, udgør dog ikke i sig selv overføring«. Ud over de fysiske faciliteter skal der til-